

Številka: 018-075/2023-12

Datum: 26. 7. 2023

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11 in spremembe; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Marka Medveda kot predsednika senata ter Igorja Luzarja in Aleksandra Petrovčiča kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »Izvajanje rednih letnih asfalterških del in ostalih popravil na občinskih cestah v občini Gorenja vas - Poljane«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja GORENJSKA GRADBENA DRUŽBA d.d., Jezerska cesta 20, Kranj, ki ga zastopa Odvetniška družba Herlec Plevnik o.p., d.o.o., Jezerska cesta 20, Kranj (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Občina Gorenja Vas-Poljane, Poljanska cesta 87, Gorenja vas (v nadaljevanju: naročnik) dne 26. 7. 2023

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.
3. Zahteva izbranega ponudnika za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik je obvestilo o naročilu, ki ga oddaja po postopku naročila male vrednosti, na Portalu javnih naročil objavil dne 17. 3. 2023 (št. objave JN001522/2023-W01), »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« št. 4300-02/2023-25 z dne 12. 5. 2023 pa dne 17. 5. 2023 (št. objave JN001522/2023-ODL01). Iz navedene odločitve izhaja, da je naročnik prejel sedem ponudb, javno naročilo pa oddal skupini ponudnikov AS-FALTERČEK d.o.o., Dolenja vas pri Polhovem Gradcu, Dolenja vas pri Polh. Gradcu 42, Polhov Gradec in Andrej Trobec s.p., Setnik 20, Polhov

Gradec (v nadaljevanju: izbrani ponudnik). Vlagateljeva ponudba se je glede na merilo za oddajo javnega naročila (najnižja ponudbena cena) uvrstila na drugo mesto, naročnik pa njene dopustnosti ni preverjal.

Zoper naročnikovo odločitev je vlagatelj pravočasno, z vlogo z dne 24. 5. 2023, vložil zahtevek za revizijo. Vlagatelj izpostavlja, da je odločitev o oddaji javnega naročila v neskladju z Zakonom o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in spremembe; v nadaljevanju: ZJN-3) in razpisno dokumentacijo. Vlagatelj uvodoma navaja, da bi moral izbrani ponudnik natančno določiti vrsto in obseg del, ki ga bo opravil posamezni gospodarski subjekt v skupini. Na podlagi vpogleda v ponudbeno dokumentacijo izbranega ponudnika, del katere je tudi »Pogodba (sporazum) o medsebojnem sodelovanju«, sklenjena 17. 4. 2023 med vodilnim partnerjem AS-FALTERČEK d.o.o. in partnerjem Andrej Trobec s.p. (v nadaljevanju: Pogodba), vlagatelj zatrjuje, da sta partnerja sklenila dogovor, ki je v nasprotju z razpisno dokumentacijo, saj sta navedla delitev del le po obsegu, nista pa dogovorila natančne navedbe vrste del, ki jih bo opravil vsak izmed njiju. Navedeno po mnenju vlagatelja pomeni kršitev pravil iz razpisne dokumentacije, saj sta partnerja zapisala zgolj procentualni obseg del, pri čemer pa je izbrani ponudnik popolnoma opustil zapis glede natančne navedbe vrste del, ki ga bo opravil vsak izmed partnerjev. Prav tako ni mogoče razbrati, katera dela in obveznosti bo prevzel posamezni partner. Vlagatelj v zvezi s Pogodbo navaja še, da iz nje ne izhaja niti pooblastilo odgovorni osebi. Vlagatelj v zahtevku za revizijo nadalje izpostavlja, da izbrani ponudnik ni zagotovil vodje del skladno z razpisno dokumentacijo, ki bi bil vpisan v ustrezen imenik pri Inženirski zbornici Slovenije (v nadaljevanju: IZS), pri čemer niti ni predložil ustrezne fotokopije potrdila IZS in fotokopije M1 obrazca oz. drugega ustreznega dokazila o pravni podlagi za opravljanje dejavnosti. Vlagatelj zatrjuje, da vodja del izbranega ponudnika (A. P.) ni imenovan kot vodja del za področja, na katera se nanaša predmetno javno naročilo (kot npr. nizka gradnja, lokalne ceste, javne poti in asfaltiranje), kar naj bi izhajalo iz v ponudbi predloženega potrdila Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (v nadaljevanju: OZS). Prav tako navedeno potrdilo OZS ni žigosano in podpisano s strani izbranega ponudnika. Zatrjuje tudi, da bi moral vodjo del poleg vodilnega partnerja imenovati tudi partner. Naročniku oziroma Državni revizijski komisiji predlaga, da zahtevku za revizijo ugotovi in v celoti razveljavi odločitev naročnika o oddaji javnega naročila, hkrati pa zahteva povrnitev stroškov pravnega varstva skladno s stroškovnikom.

O navedbah vlagatelja se je z vlogo z dne 1. 6. 2023 izjasnil izbrani ponudnik po vodilnem partnerju, ki ga zastopa Odvetniška družba Glušič, o.p., d.o.o., Pod javorji 6, PC Žeje pri Komendi, Komenda. Izbrani ponudnik pojasnjuje, da je v 2. členu Pogodbe natančno navedel, da bo vodilni partner prevzel vsa dela v obsegu 60%, partner v ponudbi pa prav tako vsa dela v obsegu 40%. Naročnik v razpisni dokumentaciji ni predpisal nivoja podrobnosti navedbe del, zaradi česar je v pogodbi med partnerjema zapisano vsa dela, ki sta si jih razdelila v odstotku, kar naj naročnik ne bi prepovedal. Izbrani ponudnik še dodaja, da je v skladu z ustaljeno prakso Državne revizijske komisije potrebno nejasne določbe šteti v korist ponudnika (npr. v zadevah 018-093/2019 in 018-012/2022). Izbrani ponudnik prav tako zavrača očitke, da iz Pogodbe ne izhaja pooblastilo odgovorni osebi. Po mnenju izbranega ponudnika iz Pogodbe jasno in nedvoumno izhaja, da je skladno z razpisno dokumentacijo podano s strani partnerja pooblastilo vodilnemu partnerju. Izbrani ponudnik se prav tako ne strinja z navedbami vlagatelja, da je njegova ponudba v delu, ki se nanaša na vodjo del nedopustna. Izbrani ponudnik v zvezi s tem navaja, da je naročnik v razpisni dokumentaciji sprva določil, da mora ponudnik zagotoviti vodjo del, ki je med drugim vpisan v imenik pri IZS, nato pa je v tem delu razpisno dokumentacijo spremenil z objavo odgovora na Portalu javnih naročil. Izbrani ponudnik poudarja, da je navedeni pogoj izpolnil z imenovanjem vodje del (A. P.), za slednjega je tudi predložil ustrezno dokazilo (t.j. izpis iz OZS ter M1 obrazec), saj je naročnik spremenil oz. razširil način izpolnitve pogoja za vodjo del. Izbrani ponudnik se ne strinja z navedbo vlagatelja, ki navaja, da imenovani vodja del ni imenovan kot vodja del za področja, na katera se nanaša predmetno javno naročilo. Po njegovem mnenju je

takšno navajanje pravno nerelavantno za presojo dopustnosti ponudbe, saj navedenega naročnik sploh ni določil kot pogoj za imenovanega vodjo del v fazi presoje dopustnosti ponudbe. Glede vlagateljevega očitka, da v ponudbi predloženo potrdilo OZS ni žigosano in podpisano s strani izbranega ponudnika, navaja, da tovrstne zahteve naročnik v razpisni dokumentaciji ni določil. Izbrani ponudnik sklepno predlaga, da se zahtevke za revizijo v celoti zavrne kot neutemeljen in zahteva povrnitev stroškov pravnega varstva.

Naročnik je dne 13. 6. 2023 sprejel sklep, s katerim je zahtevke za revizijo vlagatelja zavrnil kot neutemeljenega. Prav tako je zavrnil zahtevo za povrnitev stroškov. Naročnik ocenjuje v ponudbi predloženo Pogodbo kot ustrezno, saj izpolnjuje vse zahteve iz razpisne dokumentacije. Po mnenju naročnika je delitev del v razmerju 60% - 40% za izvedbo vseh del med partnerjema ustrezna, saj bosta oba opravila vsa dela v razmerju 60% vodilni partner in 40% partner. Takšna delitev del je v skladu z zahtevami iz razpisne dokumentacije. Naročnik zavrača navedbo vlagatelja, da predstavlja natančna delitev del le delitev del po posameznih postavkah iz popisa del. Po mnenju naročnika takšna razlaga ni dopustna, naročnik takšne zahteve v razpisni dokumentaciji ni podal, zaradi česar izbrani ponudnik k takšni delitvi del tudi ni zavezan. Naročnik tudi ocenjuje, da iz Pogodbe nesporno izhaja, da je partner pooblastil vodilnega partnerja v skladu z zahtevami iz razpisne dokumentacije, navedbo vlagatelja o neustreznem pooblastilu pa označuje kot nesmiselno. Naročnik zavrača tudi navedbe vlagatelja, da je izbrani ponudnik neustrezno izpolnil pogoj iz razpisne dokumentacije, ki se nanaša na vodjo del. Pojasnjuje, da je z odgovorom na vprašanje, ki je bilo na Portalu javnih naročil objavljeno 6. 4. 2023 ob 14.40, spremenil oz. dopolnil pogoj, ki se nanaša na vodjo del, in sicer je naročnik dopustil možnost, da ponudniki prigrasijo tudi mojstra s področja gradbeništva, ki je vpisan v imenik pri OZS in izpolnjuje vse preostale zahteve in pogoje za vodenje gradnje skladno z 18. členom veljavnega Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in spremembe, v nadaljevanju: GZ-1). Po mnenju naročnika je izbrani ponudnik predložil ustrezna dokazila, na podlagi katerih je njegovo ponudbo v delu, ki se nanaša na vodjo del, ocenil kot dopustno, saj predlagani vodja del izpolnjuje vse zahteve naročnika. V zvezi z očitkom vlagatelja, da nominirani vodja del ni imenovan kot vodja del za področja, na katera se nanaša predmetno javno naročilo, naročnik pojasnjuje, da zahteve glede tega v razpisni dokumentaciji ni podal. V zvezi z očitkom vlagatelja, da bi moral izbrani ponudnik podpisati in žigosati tudi potrdilo OZS naročnik pojasnjuje, da tovrstne zahteve v razpisni dokumentaciji ni določil, prav tako pa bi bila takšna zahteva že v osnovi brezpredmetna, saj je podpisnik tovrstnega dokazila izdajatelj le-tega. Naročnik za zmotno označuje tudi zatrjevanje vlagatelja, da bi moral vodjo del poleg vodilnega partnerja imenovati tudi partner. V zvezi s tem naročnik pojasnjuje, da se izpolnjevanje pogoja vodja del v primeru skupnih ponudb zahteva kumulativno, kar v konkretnem primeru pomeni, da pogoj partnerja izpolnita skupaj, torej eden ali drugi partner.

Naročnik je dne 15. 6. 2023 Državni revizijski komisiji odstopil del dokumentacije iz postopka oddaje javnega naročila in predrevizijskega postopka. Državna revizijska komisija je z dopisom z dne 28. 6. 2023 v skladu s četrtem odstavkom 29. člena ZPVPJN pozvala naročnika, da odstopi celotno dokumentacijo, ki se nanaša na konkretni postopek oddaje javnega naročila. Naročnik je dne 29. 6. 2023 Državni revizijski komisiji predložil vso dokumentacijo.

Vlagatelj se je dne 19. 6. 2023 opredelil do naročnikove odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo, s katero izrecno prereka vsa navajanja naročnika, v kolikor se z njimi izrecno ne strinja. Vlagatelj zatrjuje, da mu naročnik ni posredoval vloge, s katero se je izbrani ponudnik izjasnil o zahtevku za revizijo, zaradi česar poziva Državno revizijsko komisijo, da mu posreduje omenjeni dokument, poleg njega pa še obrazec M1 z dne 20. 12. 2019.

Državna revizijska komisija je z vlogo z dne 3. 7. 2023 vlagatelju posredovala izjasnitev izbranega ponudnika z dne 1. 6. 2023, obrazec M-1 (potrdilo o prijavi) ter potrdilo OZS.

V vlogi, ki jo je Državni revizijski komisiji dne 5. 7. 2023 posredoval vlagatelj, le-ta vztraja pri svojih navedbah iz predhodnih vlog, dodaja pa, da iz Pogodbe določenih del praktično ni mogoče izvesti, saj nekaterih del (npr. označba gradbišča z eno utripajočo lučjo) ni možno deliti v razmerju 60%-40%.

Državna revizijska komisija je po prejemu zahtevka za revizijo opravila predhodni preizkus v skladu z 31. členom ZPVPJN, ugotovila, da zahtevke za revizijo izpolnjuje vse pogoje iz prvega odstavka 31. člena ZPVPJN in zahtevke za revizijo sprejela v obravnavo.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter po preučitvi navedb vlagatelja, izbranega ponudnika in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med vlagateljem in naročnikom je spor glede vprašanja, ali je naročnik ravnal v skladu z določbami ZJN-3 in razpisne dokumentacije, ko je ponudbo izbranega ponudnika v delu, ki se nanaša na Pogodbo med partnerjema ter v delu, ki se nanaša na prigrasitev vodje del, označil kot skladno z razpisno dokumentacijo in posledično kot dopustno.

Dopustna ponudba je ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika (29. točka prvega odstavka 2. člena ZJN-3).

Skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 sme naročnik javno naročilo oddati le ponudniku, čigar ponudba je dopustna. Naročnik namreč skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

V skladu s prvim odstavkom 76. člena ZJN-3 lahko naročnik določi tudi pogoje za sodelovanje, ki se nanašajo na tehnično in strokovno sposobnost. V okviru teh pogojev lahko naročnik skladno z desetim odstavkom 76. člena ZJN-3 določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Možna dokazila za izkazovanje tehnične sposobnosti so navedena v osmem odstavku 77. člena ZJN-3, v skladu s katerim lahko ponudnik kot dokaz za lastno tehnično usposobljenost med drugim predloži navedbo tehničnega osebja ali tehničnih organov, ki bodo sodelovali pri izvedbi javnega naročila, zlasti tistih, ki so odgovorni za nadzor kakovosti, v primeru javnih naročil gradenj pa tistih, od katerih lahko izvajalec zahteva, da izvedejo gradnjo, in sicer ne glede na to, ali so zaposleni pri gospodarskem subjektu ali ne (točka c) osmega odstavka 77. člena ZJN-3).

I. Glede Pogodbe

Vlagatelj očita naročniku, da v ponudbi izbranega ponudnika ni natančne navedbe glede vrste in obsega del, hkrati pa izbrane ponudbe ni mogoče objektivno preveriti, saj da se zaradi premalo

natančne delitve del lahko le ugiba, katera dela bo prevzel kateri od partnerjev. Vlagatelj navaja, da bi morala biti delitev del opravljena skladno s popisom del po posameznih postavkah. Temu stališču bi naj pritrjevala praksa Državne revizijske komisije (prim. sklepa št. 018-065/2021 in 018-165/2020), na katero se sklicuje vlagatelj. Zaradi navedenega bi moral naročnik ugotoviti, da je ponudba neskladna z razpisno dokumentacijo, posledično bi jo moral izločiti kot nedopustno.

Naročnik je v razpisni dokumentaciji v poglavju »Navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe« v 4. točki, za primer, če ponudbo odda skupina gospodarskih subjektov, določil:

»[...] V ponudbi mora skupina gospodarskih subjektov predložiti s strani zakonitih zastopnikov vseh sodelujočih v skupni ponudbi podpisan sporazum oziroma pogodbo, iz katere izhajajo sledeče informacije:

- imenovanje nosilca posla pri izvedbi javnega naročila,
- pooblastilo nosilcu posla in odgovorni osebi za podpis ponudbe, za komunikacijo z naročnikom, za zastopnika za sprejem pošiljk ter podpis pogodbe,
- obseg posla (natančna navedba vrste in obsega del), ki ga bo opravil posamezni gospodarski subjekt v skupni ponudbi prevzel in odgovornosti posameznega gospodarskega subjekta v skupni ponudbi,
- izjava, da so vsi gospodarski subjekti v skupni ponudbi seznanjeni z navodili ponudnikom in razpisnimi pogoji ter merili za dodelitev javnega naročila in da z njimi v celoti soglašajo,
- izjava, da so vsi gospodarski subjekti v skupni ponudbi seznanjeni s plačilnimi pogoji iz razpisne dokumentacije, in
- navedba, da gospodarski subjekti odgovarjajo naročniku neomejeno solidarno za izvedbo celotnega naročila. [...]«.

Državna revizijska komisija na podlagi vpogleda v Pogodbo, ki jo je izbrani ponudnik predložil v ponudbi, ugotavlja, da sta se partnerja kot pogodbeni stranki dogovorila:

- da »bo v primeru pridobitve posla vodilni partner izvedel dela v obsegu 60% in sicer vsa dela, razen del, ki jih je prevzel partner 1«, ter da bo »partner 1 izvedel dela v obsegu 40%« (prvi odstavek 2. člena Pogodbe),
- da »sta naročniku neomejeno solidarno odgovorni za izpolnjevanje vseh obveznosti, ki so opredeljene v pogodbi ali ki bodo izhajale iz smisla določil pogodbe, sklenjene z naročnikom« (tretji odstavek 2. člena Pogodbe),
- »O načinu sodelovanja pri realizaciji pogodbe, sklenjene z naročnikom, se bosta naknadno pogodbeno dogovorili.« (prvi odstavek 6. člena Pogodbe).

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik zahteval, da je iz sporazuma med gospodarskimi subjekti razvidna delitev del med partnerji, in sicer vrsta in obseg del, ki jih prevzema posamezni gospodarski subjekt, ki nastopa v skupni ponudbi. Državna revizijska komisija nadalje ugotavlja, kar med strankami tudi ni sporno, da iz 2. člena Pogodbe izhaja obseg del, ki jih prevzema posamezni partner, ki nastopa v ponudbi izbranega ponudnika. Iz Pogodbe izhaja, da vodilni partner prevzema 60% del, medtem ko partner 1 prevzema 40% del, s čimer je jasno, natančno in nedvoumno opredeljen obseg del, ki jih prevzema posamezen partner, ki nastopa v ponudbi izbranega ponudnika. Državna revizijska komisija ne more pritrditi vlagatelju, da iz citiranega 2. člena Pogodbe ni razvidna delitev glede vrste del. Iz zapisa »vodilni partner izvedel dela v obsegu 60% in sicer vsa dela« namreč izhaja, da bo vodilni partner izvedel 60% vseh del, iz nadaljevanja besedila citiranega 2. člena Pogodbe »razen del, ki jih bo izvedel partner 1« pa je razvidno, da bo ostala dela, torej 40% vseh del, izvedel partner 1. Partnerja sta si glede na 2. člen Pogodbe razdelila javno naročilo na način, da bosta oba partnerja izvedla vsa dela, potrebna za izvedbo predmetnega javnega naročila, in sicer vodilni partner v obsegu 60%, partner 1 pa v obsegu 40%.

Navedenega ne spreminja 6. člen Pogodbe, v kateri je določeno, da se bosta partnerja »o načinu sodelovanja pri realizaciji pogodbe, sklenjene z naročnikom, naknadno pogodbeno dogovorila«. Iz izpostavljenega zapisa ne izhaja, da se bosta partnerja naknadno dogovorila glede vrste del, ki jih bo izvedel posamezni partner, pač pa le, da se bosta naknadno dogovorila o načinu sodelovanja pri izvajanju prevzetih del.

Navedbam vlagatelja, da bi morala biti delitev vrste del, ki jih prevzema posamezni partner, opredeljena po posameznih postavkah, Državna revizijska komisija ne more pritrditi. Iz naročnikove zahteve, da mora iz sporazuma o skupnem nastopu biti razvidna natančna navedba vrste in obsega del, ki jih prevzema posamezen gospodarski subjekt, ne izhaja, na kakšen način so ponudniki dolžni opredeliti vrsto del, ki jih prevzema posamezen gospodarski subjekt, in tako tudi ne izhaja, da bi bili ponudniki dolžni opredeliti vrsto prevzetih del glede na postavke ponudbenega predračuna. V obravnavanem primeru, ko tako vodilni partner kot tudi partner prevzemata vsa dela, natančnejša opredelitev vrste prevzetih del tudi ni potrebna, saj je povsem logično, da oba partnerja prevzemata vsa dela, potrebna za izvedbo predmetnega javnega naročila, kar pa tudi pomeni, da oba prevzemata vse postavke ponudbenega predračuna.

Vlagatelj s sklicevanjem na sklepa Državne revizijske komisije št. 018-065/2021 in št. 018-165/2020 ne more uspeti. V zadevi št. 018-065/2021 je Državna revizijska komisija ugotovila, da na podlagi takrat predložene ponudbene dokumentacije ni bilo mogoče ugotoviti točne identifikacije del (katera dela in obseg del), ki naj bi jih prevzel takratni podizvajalec. V zadevi št. 018-165/2020 pa je bilo med strankama nesporno, da je takratni izbrani ponudnik v ponudbi navedel le količinsko delitev del, ne pa tudi vsebinske delitve del, Državna revizijska komisija pa je presojala dopustnost dopolnjevanja ponudbe v delu, ki se nanaša na delitev del – to vprašanje pa se v obravnavani zadevi ne odpira, saj je iz ponudbe izbranega ponudnika razvidna tako vrsta del (to je vsa dela) kot tudi obseg del, ki jih prevzema posamezni partner, ki nastopa v ponudbi izbranega ponudnika.

Upošteva se navedeno gre zavrniti vlagateljeve navedbe, da v ponudbi izbranega ponudnika ni razvidna vrsta (in obseg) del, ki jih prevzema posamezni partner, ki nastopa v ponudbi izbranega ponudnika. Kot pojasnjeno, v ponudbi izbranega ponudnika je jasno, natančno in nedvoumno razvidno, da vodilni partner prevzema 60% vseh del, in da partner prevzema 40% vseh del, zato naročniku ni mogoče očitati kršitev, ko je ponudbo izbranega ponudnika v tem delu označil za skladno z zahtevami razpisne dokumentacije.

V zvezi z vlagateljevimi navedbami, da iz Pogodbe ne izhaja pooblastilo odgovorni osebi, Državna revizijska komisija po pregledu ponudbe izbranega ponudnika ugotavlja, da izbrani ponudnik ni izrecno navedel odgovorne osebe »za podpis ponudbe, za komunikacijo z naročnikom, za zastopnika za sprejem pošiljk ter podpis pogodbe«, kot je to zahteval naročnik v razpisni dokumentaciji (glej 2. alinejo zgoraj citirane 4. točke Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe). Vendar pa je kljub temu, da izbrani ponudnik ni izrecno navedel odgovorne osebe, odgovorno osebo mogoče določiti, saj sta se partnerja v 3. členu Pogodbe izrecno dogovorila in zapisala:

»Pogodbeni stranki izmed sebe sporazumno izbereta za nosilca posla v skupnem nastopu: AS-FALTERČEK d.o.o., Dolenja vas pri Polhovem Gradcu 42, 1355 Polhov Gradec (v nadaljevanju: vodilni partner). Partner pooblašča vodilnega partnerja, da v svojem imenu in za svoj račun za potrebe izvajanja te pogodbe opravlja za partnerja naslednje naloge:

- samostojno odloča o tem, kateri del ponudbe je poslovna skrivnost,
- podpisuje in oddaja skupne ponudbe.

V primeru uspešnosti ponudbe partner pooblašča vodilnega partnerja, da opravlja tudi naslednje naloge:

- komunicira z naročnikom,

- *podpis pogodbe z naročnikom,*
- *znotraj pogodbenega razmerja sprejema zaveze v zvezi z izvajanjem posla, ki v razmerju do naročnika zavezujejo tudi partnerja,*
- *izstavlja mesečne in končno situacijo.«.*

Iz navedenega izhaja, da je partner 1 pooblastil vodilnega partnerja za izvajanje nalog, v zvezi s katerimi je naročnik zahteval imenovanje odgovorne osebe, in sicer za podpis ponudbe, komunikacijo z naročnikom in podpis pogodbe. Upošteva se navedeno in upošteva se, da vodilnega partnerja kot pravno osebo zastopa zakoniti zastopnik – direktor (gl. 32. in 515. člen Zakona o gospodarskih družbah, Uradni list RS, št. 42/06 in naslednji), Državna revizijska komisija ugotavlja, da je, kljub umanjkanju izrecne navedbe odgovorne osebe »za podpis ponudbe, za komunikacijo z naročnikom, za zastopnika za sprejem pošiljk ter podpis pogodbe« v ponudbi izbranega ponudnika, iz Pogodbe mogoče razbrati, kdo je odgovorna oseba, in sicer je to zakoniti zastopnik vodilnega partnerja. Posledično pa ni mogoče zaključiti, da bi bila ponudba izbranega ponudnika v delu, ki se nanaša na pooblastilo odgovorni osebi, oblikovana v nasprotju z razpisno dokumentacijo, vlagateljeve navedbe v tem delu pa gre zavrniti kot neutemeljene.

II. Glede vodje del

Vlagatelj navaja, da izbrani ponudnik skladno z razpisno dokumentacijo ni zagotovil vodje del, ki bi bil vpisan v ustreznem imeniku pri IZS, pri čemer tudi ni predložil ustrezne fotokopije potrdila IZS in fotokopije obrazca M1 oziroma drugega ustreznega dokazila o pravni podlagi za opravljanje dejavnosti. Vlagatelj dalje navaja, da vodja del izbranega ponudnika A. P. tudi ni imenovan kot vodja del za področja, na katera se nanaša predmetno javno naročilo. Vlagatelj še navaja, da potrdilo OZS ni žigosano in podpisano s strani izbranega ponudnika. Vlagatelj zaključuje z očitkom, da bi partnerja v ponudbi morala skladno z razpisno dokumentacijo kumulativno izpolniti kadrovske pogoje, torej bi oba partnerja v ponudbi morala zagotoviti vsak svojega vodjo del.

Naročnik je v razpisni dokumentaciji v poglavju »Pogoji za priznanje usposobljenosti«, podpoglavju »Tehnična sposobnost« (str. 19) določil pogoj glede vodje del, in sicer: »Gospodarski subjekt mora za dela zagotoviti vodjo del. Vodja del, ki je slovenski državljan, mora izpolnjevati pogoje iz veljavne gradbene zakonodaje, biti vpisan v imenik pri Inženirski zbornici Slovenije in redno zaposlen pri gospodarskem subjektu ali mora na drug način izkazovati pravno podlago za opravljanje dela za gospodarskega subjekta.[...]«.

Naročnik je na vprašanje enega od gospodarskih subjektov:

»Zanima nas POGOJ 2 iz razpisne dokumentacije - VODJA DEL. Naročnik v razpisni dokumentaciji navaja, da mora biti vodja del vpisan v imenik pri Inženirski zbornici Slovenije. Ali naročnik dopušča sodelovanje tudi vodjem del, vpisanim v imenik Obrtne zbornice Slovenije?«

na Portalu javnih naročil 6. 4. 2023 ob 14.40 odgovoril:

»Naročnik vezano na zastavljeno vprašanje pojasnjuje, da se dopušča tudi sodelovanje z mojstrom s področja gradbeništva, ki je vpisan v imenik pri Obrtno podjetniški zbornici Slovenije in izpolnjuje vse preostale zahteve in pogoje za vodenje gradnje skladno z 18. členom veljavnega Gradbenega zakona.«.

V skladu z drugim odstavkom 67. člena ZJN-3 se informacije, ki jih posreduje naročnik gospodarskim subjektom na Portalu javnih naročil ali prek njega, štejejo za spremembo, dopolnitev ali pojasnilo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, če iz vsebine informacij

izhaja, da se z njimi spreminja ali dopolnjuje ta dokumentacija ali če se s pojasnilom odpravlja dvoumnost navedbe v tej dokumentaciji.

Na podlagi navedenega gre ugotoviti, da so lahko ponudniki izpolnjevanje kadrovskega pogoja izkazali ali z nominacijo osebe, ki je vpisana v imenik pri IZS, ali z nominacijo osebe, ki je mojster s področja gradbeništva, ki je vpisan v imenik pri OZS in izpolnjuje vse preostale zahteve in pogoje za vodenje gradnje skladno z 18. členom veljavnega GZ-1.

Državna revizijska komisija odloča v mejah zahtevka za revizijo (prvi odstavek 38. člena ZPVPJN), zato so lahko, skladno s pravilom o trditvenem in dokaznem bremenu, ki izhaja iz 7. in 212. člena Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. št. 26/99 in spremembe), v povezavi s 13. členom ZPVPJN, predmet njene meritorne presoje le konkretizirane kršitve, za katere vlagatelj navede dejstva in predloži dokaze.

Ugotoviti gre, da vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje (zgolj), da oseba, nominirana v ponudbi izbranega ponudnika, ni vpisana v imenik IZS, vendar glede na oblikovan pogoj v obravnavani zadevi ni odločilno že, da oseba, nominirana v ponudbi izbranega ponudnika, ni vpisana v imenik IZS (in da posledično zanj izbrani ponudnik ni predložil fotokopije potrdila IZS). Da bi vlagatelj z zahtevkom za revizijo v delu, ki se nanaša na ta pogoj, uspel, bi moral v zahtevku za revizijo zatrjevati in dokazovati, da oseba, nominirana v ponudbi izbranega ponudnika, ni niti vpisana v imenik pri IZS niti ni mojster s področja gradbeništva, ki bi bila vpisana v imenik pri OZS. Vlagatelj pa v zahtevku za revizijo ne zatrjuje, da oseba, nominirana v ponudbi izbranega ponudnika, ni mojster s področja gradbeništva. Na podlagi vlagateljeve trditvene podlage tako ni mogoče pritrditi njegovemu (pravnemu) zaključku, da izbrani ponudnik ni izkazal izpolnjevanja pogoja, posledično pa gre zahtevek za revizijo v tem delu zaradi umanjkanja ustrezne trditvene podlage zavrniti kot neutemeljenega.

Vlagatelj navaja, da izbrani ponudnik ni predložil fotokopije obrazca M1 oziroma drugega ustreznega dokazila o pravni podlagi za opravljanje dejavnosti. Na podlagi vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika Državna revizijska komisija ugotavlja, da je izbrani ponudnik predložil obrazec M1. Slednji je bil z vlogo z dne 3. 7. 2023 posredovan tudi vlagatelju.

Vlagatelj očita, da imenovani vodja del izbranega ponudnika ni imenovan kot vodja del za področja, na katera se nanaša predmetno javno naročilo. Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v razpisni dokumentaciji zahteval zgolj, da je nominirani kader ali vpisan v IZS ali mojster s področja gradbeništva (vpisan v OZS), ne da bi pri tem natančneje opredelil področje gradbeništva. Kot je zapisala Državna revizijska komisija že v svojih številnih odločitvah, od ponudnikov ni mogoče zahtevati več ali drugače, kot od njih terja vnaprej pripravljena razpisna dokumentacija. Da bi bilo mogoče od ponudnikov zahtevati, da ob oddaji ponudbe izkažejo, da je imenovana oseba vodja del za področja, na katera se nanaša predmetno javno naročilo, bi morala takšna zahteva izhajati iz razpisne dokumentacije na jasn in nedvoumen način. Slediti navedbam vlagatelja bi po svoji vsebini pomenilo določanje konkretne vsebine pogoja za sodelovanje šele po poteku roka za oddajo ponudb, kar bi pomenilo kršitev drugega odstavka 67. člena ZJN-3 (ki določa, da naročnik po poteku roka za prejem ponudb ne sme več spreminjati ali dopolnjevati dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), načela transparentnosti javnega naročanja ter načela enakopravne obravnave ponudnikov.

Vlagatelj navaja, da potrdilo OZS ni žigosano in podpisano s strani izbranega ponudnika. Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik tovrstne zahteve v razpisni dokumentaciji niti ni določil. V poglavju »Navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe« je naročnik v 12. točki zapisal, da je zaželeno, da so vsi dokumenti na mestih, kjer je to označeno, podpisani s strani pooblaščenice osebe in žigosani z žigom ponudnika. V 12. točki je naročnik zapisal še, da ponudniku, kadar je

zahtevano dokazilo, ni potrebno predložiti originala, pač pa zadostuje fotokopija dokazila, razen v primerih, kjer je izrecno navedeno drugače. Naročnik je, kar izhaja tudi iz razpisne dokumentacije, poglavje »Vsebina ponudbene dokumentacije« (str. 25 in 26) zahtevo po ponudnikovem podpisu in žigosanju predvidel za vnaprej pripravljene obrazce, ki so sestavni del razpisne dokumentacije, kot je npr. tudi obrazec št. 4 (Vodja del), ne pa za dokazila (potrdila), ki jih izdajajo pristojne institucije (npr. IZS, OZS in podobno).

V zaključku vlagatelj zatrjuje še, da bi morala partnerja v ponudbi izpolniti pogoj, ki se nanaša na vodjo del, tako, da bi priglasila vsak svojega vodjo del.

V postopkih javnega naročanja imajo ponudniki načeloma vedno, kadar je to primerno, možnost, da se pri izpolnjevanju pogojev za sodelovanje sklicujejo na zmogljivosti drugih subjektov (prim. 81. člen ZJN-3), skupina gospodarskih subjektov pa lahko uporabi zmogljivosti sodelujočih v tej skupini (prim. tretji odstavek 81. člena ZJN-3). Takšna možnost skupnega nastopa vpliva na povečanje konkurenčnosti na trgu javnih naročil ter spodbuja vključevanje malih in srednje velikih podjetij, kar je eden od temeljnih ciljev javnega naročanja.

Tudi v obravnavanem primeru je naročnik za primer partnerske ponudbe dovolil uporabo zmogljivosti sodelujočih v tej skupini, saj je glede obravnavanega pogoja v primeru partnerske ponudbe zahteval kumulativno izpolnitev pogoja (str. 21 razpisne dokumentacije) – to pomeni, da so morali vsi partnerji v partnerski skupini skupaj izpolnjevati ta pogoj oz. vsi skupaj imenovati enega vodjo del. Takšno razlago pojma »kumulativno« potrjuje tudi Slovenski pravopis, ki besedi kumulativno daje sopomenko združeno in skupno. Pritrditi gre torej naročniku in izbranemu ponudniku, da je izbrani ponudnik s priglasitvijo enega vodje del (A. P.) izpolnil pogoj iz razpisne dokumentacije.

Ker vlagatelju ni uspelo izkazati, da je naročnik ponudbo izbranega ponudnika nezakonito ocenil kot dopustno oz. da je naročnik v postopku oddaje predmetnega javnega naročila kako drugače ravnal nezakonito, je Državna revizijska komisija na podlagi 1. alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN odločila tako, kot izhaja iz 1. točke izreka tega sklepa.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj uveljavlja tudi povračilo stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel, povrnitev stroškov pa je odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, zato je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, njegovo zahtevo za povrnitev stroškov zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Izbrani ponudnik je v vlogi z dne 1. 6. 2023, s katero se je izjasnil o zahtevku za revizijo, zahteval povrnitev stroškov pravnega varstva.

Državna revizijska komisija je zahtevo izbranega ponudnika za povračilo stroškov zavrnila, saj je ocenila, da v konkretnem primeru prispevek izbranega ponudnika k rešitvi zadeve ni bil bistven in ni pripomogel ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve ter da posledično priglašeni stroški izbranega ponudnika niso bili potrebni (četrti in osmi odstavek 70. člena ZPVPJN).

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk: Zoper to odločitev upravni spor ni dovoljen.

Predsednik senata:
Marko Medved, univ. dipl. prav.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročniku,
- vlagatelju - po pooblaščenju,
- izbranemu ponudniku - po pooblaščenju,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.